

Papildus informācija par tēmām, kas tiek atbalstītas Rīgas vides aizsardzības fonda 2021. gada finansējuma pirmās kārtas projektu konkursā nevalstiskajām organizācijām

1. Izpratnes veicināšana par atkritumu šķirošanu (īpaši – bioloģiski noārdāmo atkritumu) Rīgā, veicinot atkritumu dalīto vākšanu un apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanu

2025. gadā Rīgā būs jāpārstrādā 65% no radītā iepakojuma. Pareiza atkritumu šķirošana ir viens no soļiem, lai šo mērķi sasniegtu. Šobrīd tiek veidota vienota definīcija tam, kādi iepakojumi Rīgā tiek pieņemti pārstrādei. Rīgas iedzīvotāji ir jāinformē gan par pareizajiem iepakojuma tipiem, kas ir jāievieto dalīti vāktu atkritumu konteinerā, gan arī par to, kādā veidā šie atkritumi ir jāievieto - nelikti maisīnos un sausi, pēc to ievietošanas aizverot konteineru vāku. Iedzīvotāji ir jāinformē arī par to, kā risināt biežāk sastopamās problēmas, piemēram, konteineru trūkums vai to nepietiekami bieža izvešana.

Bioloģiski noārdāmie atkritumi ir jāvāc atsevišķi ne tikai lai tos pareizi apsaimniekotu, bet arī lai atvieglotu citu materiālu atgūšanu no sadzīves atkritumiem. Tā kā bioloģiski noārdāmo atkritumu sistēma ir ieviešanas stadijā, tajā var notikt izmaiņas un iesniegto projektu izpildītājiem ir jābūt gataviem pielāgot kampaņas jaunākajai informācijai. Cilvēki ir jāinformē par to, kā un kāpēc pieteikties bioloģiski noārdāmo atkritumu (BNA) konteineram. Jānodrošina arī skaidra un saprotama informācija par to, kā un kādi atkritumi šajos konteineros ir jāievieto. Tāpat viena no sagaidāmajām iesniegto projektu tēmām ir cilvēku šaubu mazināšana par BNA konteineriem, paskaidrojot, ka, normālos apstākļos tie nesmird un nerada arī citas problēmas. Ir gaidīti arī projekti, kas strādā noteiktās vietās un ar noteiktām iedzīvotāju grupām, piemēram, veicinot BNA pareizu vākšanu kapos. Tajā pašā laikā atgādinām, ka noteikta tipa BNA var apsaimniekot arī uz vietas, piemēram, organizējot dārzu atkritumu kompostu tā vietā, lai šos atkritumus pārvadātu. Īpaši svarīgs šis jautājums ir rudens sezonā, kad rodas liels daudzums koku lapu.

2. Izpratnes veicināšana par energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem un veicināts atbalsts kopīpašnieku lēmumu pieņemšanai par labu ēku renovācijai

Plānots, ka 2021. gada otrā pusē būs pieejams ES finansējums daudzdzīvokļu ēku energoefektivitātes pasākumu veikšanai. Rīgā ir apmēram 6000 daudzdzīvokļu ēku, ko nepieciešams renovēt, turklāt renovācijas temps un apjoms būtiski jākāpina.

Iedzīvotājiem joprojām nav izpratnes par pasākumu būtību un ieguvumiem, kā arī bieža problēma ir sabiedrības nevēlēšanās sadarboties un apvienoties biedrībās.

Dažādi birokrātiskie šķēršļi (biedrību dibinot un projekta pieteikumu gatavojot) un izpratnes trūkums būtiski kavē energoefektivitātes pasākumu veikšanu.

Būtiski ir veicināt iedzīvotāju izpratni par to, ka ēka ir kopīpašums un atbildība par ēkas apsaimniekošanu ir jāuzņemas iedzīvotājiem visiem kopā. Jāveicina iedzīvotāju pievienošanās ēku īpašnieku biedrībās, kā arī mājas vecāko iesaisti un izglītošanu.

Iedzīvotājiem ir jāapzinās, ka ēku apsaimniekošana nozīmē ne tikai avārijas remontdarbu veikšanu, bet arī preventīvus darbus. Esošās ēkas ir ne tikai novecojušas, bet liela daļa atrodas tehniski sliktā stāvoklī nepietiekamas apsaimniekošanas dēļ.

Iedzīvotājiem ir jāuzņemas rūpes par savu ēku. Energoefektivitāte ir iespēja ēku sakārtot ne tikai samazinot siltumenerģijas patēriņu, bet arī atjaunojot bojātās konstrukcijas un inženiersistēmas. Ēkas atjaunošana ievērojami palielina ēkas dzīves ilgumu.